

Razne vijesti

Politčke

Austro-Ugarska. Službeni list bečke vlade od dne 27. t. mj. priobćuje presvičanje, kojim je njegov veličanstvo podijelilo ministru za bogoslovje i nastavu dr. Vilimu vitezu Hartelu i ministru za Crku dr. Antunu Rešku red kraljevske krunice prvog ranga. Ova odlikovanja jesu u savezu sa putovanjem kralja u Češku, sa velikim napredkom kraljevine Češke na prosvjetnom polju. Osim ove dvojice, dobilo je i mnogo drugih odličjama razne vrste odlikovanja. Među odlikovanim nalazi se i načelnik zlatnog Praga, oba podnačelnika, zastupnik dr. Herold i mnogi drugi.

Nakon grozne smrti nesretnog meksikanskog cara i austrijskog nadvojvode Maksimilijana, bijahu sve do sada prekinuti diplomatski odnošaji između Austro-Ugarske i Meksika. Ovih dana bijaše imenovan našim poslanikom kod republike meksikanske grof Gilbert Hohenwarth, sadašnji generalni konzul u Tangeru.

Zaključci delegacija bijahu proširili dana potvrđeni; među timi nalazi se i proračunski provizorij do konca godine 1901.

Od svih austrijskih sabora započeo je zasjedati najzadnji istarski sabor a svršio je svoje zasjedanje najprije. Osim otvorenih sjednica ne bijaše više druge i teško je bude, ako vlada ne sagradi talijansko većini sabora most, po kojem bi se mogli vratiti u sabor. Nebi nas nimalo iznenadilo, kad bi im taj most čim prije sagradila, pa bilo i na leđima našega naroda, koji je već i onako toga mnogo podnio.

U dalmatinskom saboru bijaše prihvaćen predlog dra. Ginkrije, da se sabor pridruži odnosnom zaključku carevinskoga vieća u poslu vinske klauzule, zatim predlog financijsalnog odbora, da se zabaci stavka za talijanske škole u Splitu.

U galickom saboru stavio je poznati zastupnik Stojalowski predlog, da se promjeni zemaljski statut i izborni red. Predlog bijaše prihvaćen i upućen pravnom odboru. Stojalowski traži, da se poveća broj zastupnika u seoskim izborničtvih i da se protegne izborno pravo na sve obćinske izbornike. Zastupnik Jaworski stavio je predlog a sabor ga je prihvatio, da se imenuje na izpraznjena mjesta činovnika državnih željeznica, poštanskih činovnika i kod oružništva jedino molitelji poljske narodnosti. Taj predlog ne samo da je nepravedan napram drugoj narodnosti, koja prebiva u Galiciji, napram nevoljnim Rusinim, već se protivi i državnim temeljnim zakonom, po kojih ne može biti od nijedne javne službe izključen nijedan član bilo koje narodnosti, stanujuće u dotičnoj pokrajini.

Carz Gora. Mladotestko glasilo „Narodni Listy“, koji su u tiesnih odnosajih sa Cetinjem i Biogradom pišu, da će knez Nikola boraviti na carskom dvoru u Petrogradu istodobno sa srbskimi kraljevskimi suprzi.

Bugarika. Svak ruskoga cara, veliki knez Aleksander Mihajlovič, posjetili će Bugarsku dne 8. t. mj. Veliki knez slići će na oklopnjači „Rosislav“ na kojoj je on zapovjednikom, u luku Burgas.

Rusija. Carakom naredbom ustrojeni su novi carinski uredi u Vladivostoku i Nikolskom. Dne 27. junija primio je car Nikola u posebnu audienciju članove njemačke vojničke deputacije pod vodstvom generalja Molke-a. Deputaciju pogostilo je naprije car a zatim njemački poslanik.

Italija. U okružju Ferrare došlo je do krvavog sukoba između radnika i vojske. Uboji radnici moraju da rade na gospodskih posjedih u bezicenu, te su radi toga zapustili radnju zahjevajući od gospodara, da im dadu bar toliku plaću, da uzmognu prehraniti sebe i svoje obitelji. Nemilostna gospoda odbiše opravdanu molbu; oblasti pošlae na lice mjesta vojsku, koja je na radnike strijeljala, te više njih stoubila što ranila.

Družba sv. Cirila i Metoda za Istru

Podružnica Pula

Prozivaju se rodoljubi u Puli, da pribave koliko koji može izvanrednog dara, a članovi da plate članarinu, čim prije, jer imamo novih troškova za školu.

Prinose i članarinu prima tiskarna Krmpotiči dr., Istarska posujilnica i blagajnik - podružnice P. Zenerović u pisarni podpisanoga.

Pula, 1. jula 1901.

Dr. M. Laginja, naznatelj podružnice.

Mjestne

Zaključak školske godine u hrvatskoj školi u Spjani. Bijaše u subotu dne 29. tek. Škola se je zaključila tako rano, jer će se dodati još jedan sat a treba početi zidanjem dok su još liepa vremena, da se bude mogla škola otvoriti na pravu dobu. Osim školske djece, prisustvovalo je svečanom završetku mnogo roditelja i drugih osoba iz Pul. Predsjednik poljske podružnice g. dr. M. Laginja nagovorio je prisutne liepim besjedom, iztaknuv korist i svrhu škole, priporučiv djeći da ne zaborave knjige i preko praznika, a roditeljem da ju odgajaju u milom materinskom jeziku. Govorili na izist razne pjesmice učenicima: Turak Ive, Pečenko Justin, Pilat Ivana, Klimić Anton, Givić Stefanja, Pečenko Marija, Urbanc Josip, Frančisković Ivan, Ladavac Antonija i Dobrović Josipa. Krasnolovili su bistro i pravilno, te je bilo viditi da se gospodična učiteljica mnogo trudila, da ih liepo nauči. I pjevanje pod ravnanjem g. nadučitelja E. Jelutića bilo je vrlo krasno. Bilo je viditi, da divne narodne poskočnice proviru dječicima uprav iz srca, te ne pjevaju samo ustima, već da i osjećaju ono što pjevaju. Najliepša hvata ide obadvojici, na njihovom marljivom trudu a tako i g. kapelanu mornarice D. Kokolju, koji je podučavao vjeronauk, kad mu zvanitni poslovi dopustise, i našim tamburašima, koji se potrudise, da glasbom začine tu u istinu liepu svečanost. Na koncu se porazdijelio malo izvješće. Iz njega vadimo, da je podieleno od vlade ovoj učionici pravo javnosti, t. j. da nauči u njoj dovršeni vriede, kao na svakoj drugoj javnoj školi. Zdravstveno stanje bilo je povoljno, nu umrlo je ipak dvoje djece, dvije učenice. Polazilo je školu ukupno 112 djece, 67 muških i 55 ženske: u prvom odielu 58, u drugom 44. Nova školska godina počimlje dne 2. septembra.

II P. potvrđuje, da bi im morali Talijani biti zahvalni za propagandu koju su socijalisti vodili u vanjskim selima.

I još se imaju obraza na oko prepirati sa Talijanima! Neka pošteni ljudi sude takovu značajnosti!

Mi im samo kažemo toliko: Bolje biste bili odgovorili povjerenju ljudstva, koje vas je sliepo slijedilo, da ste u otzili prosvjed protiv izboru Benenata na carevinsku vieće. To je bila vaša dužnost, koju niste ispunili, a ne očekivati zahvalnost od borgezije za aglaciju među slavenskim seoskim narodom!

Što se tiče škola, nistli smo da oni ljudi, koji su zapisi na mlavstvu emancipaciju ljudstva bez razlike narodnosti, mogu bez grizodžaja ustati da pitaju školu za 17.000 hrvatske djece, koja je dužna polaziti školu. A te neima. Ako nevjeruju da je toliko naše dječice bez škole, oni bezobrazni pisari, koji kapnuješ jučer iz Italije, odukuđu li, u Pulu, pak hoće da razpravljaju o našim stvarima, koje nepoznadu, neka se popitaju kod njihove sumisljenice Martinuzzi, pa će im ona kazati: Neka popitaju „Iova-

riša“ Pirca i „Iovariša“ Martina pak: će ih i ovi podučiti, da je zbilja toliko hrvatske djece bez škole.

Ne tražimo dakle od njih propagande za hrvatske škole, ali kad te škole fale hrvatskoj djeći, rezultati pedagoške nauke zahjevaju, da škole budu hrvatske, i nemoju bit drugdje, jer nebi bilo napredka. Poštenii socijaliste nebi se imali sramiti zagovarati škole makar kinetke, kad bi te bile potrebne za djecu toga jezika. U Istri živu dva naroda treba škola za Talijane talijanskih, za Hrvate hrvatskih. Tražiti ih nije nikakva propaganda već uvjet napredka i razvoja ljudstva. Ako ste vi proti hrvatskim školam tad niste socijalisti, za napredak i kulturni razvoj, niste pošteni i savjestni ljudi — tada ste ono, što smo vam već rekli: talijanski radikalii pod krinkom socijalista. Od takovih spoznajemo svaki dan bolje, da nemožemo zahjevati nikakve poravičnosti za naš puk.

Uteple se podčastnik Aug. Hame. Nasli su mu u župu brzovaj, s kojim ga obitelj pozivaše k majčinoj smrtnoj postelji. Pripisuje se samomor tomu, što mu ne dozvolise dopusta, da podje zatvoriti majčine oči.

Greznata nesreća. Za topovakli vježba na ratnom brodu „Franj Josipu I“ dogodila se u petak velika nesreća. Top nakrcan ostrim nabojem nije odmah upalo, te mu otvorise stražnju stranu, da izvade nevaljali naboj. Kad ovaj se u isti hip upali, vatra provali kroz stražnji otvor i spalil dvorećem mornaru prsa i lice: Umrtilo ga na mjestu. Drugomu su mornaru opaljene oči, a još dva su lahko ranjena. Ranjenici su dva Dalmatince i dva Istrana. Vrio je začudno, da se češće događaju te nesreće, te bi predpostavljeni častnici morali skrbiti, da mornari ne plaćaju najvećim blagom, svojim životom nedostatke i pogriješke napravljene kod fabrikacije praha i oružja.

Pokrajinske

Sudački izpit. Gosp. Franjo Mavar, sudbeni prislušnik na Voloskom, položio je sa vrlo dobrim uspjehom sudački izpit u Trstu. Čestitamo.

Imenovanje. Pod ovim naslovom preliškali su u zadnjem broju iz Narodnoga Lista pohvalu novoga predsjednika pomorske vlade g. Boža pl. Ebnera. Pomutnjom slagara izostao je dodatak, koji glasi: „sve što je napisala rodoljubna dalmatinska novina usvajamo i mi te upozorujemo također s naše strane predsjednika pomorske vlade na nepravdu počinjenu našem narodu u Istri, a osobito na istočnoj obali i otocima sa izključivom talijanštinom u lučko-zdravstvenim uredima. Očekujemo od njegove nepristranosti, da će htjeti učiniti pravicu hrvatskomu jeziku i imati volje, da podigne, u koliko do njega stoji materijalno stanje našega primorskoga pučanstva.“

Napokon! Iz Kavra nam pišu, da je napokon potvrdila carska vlada pravila „Udruge sv. Mihovila u Rubeših“. Koliko se je htjelo pisarije i moljakanja lievo i desno prije, nego li nam potvrdiše ta skromna i nevina pravila. Već smo mislili, da nam je neće više ni potvrditi, jer se je odviše zatezalo. Hvala Bogu, da smo i to dočekali.

U nedjelju dne 23. pr. mj. započelo je u Rubeših kod g. J. Rubeše upisivanje članova u našu novu „Udruhu“ koja ima plemenitu svrhu, duševno i tjelesno popudirati svoje članove. Čim se upise dostatan broj članova, sastati ćemo se na glavnoj skupštini, da si izaberemo upravni odbor i poštene naše muževe, koji će družtom ravnati.

Budete li htjeli, g. urednice, obavijestiti ćemo Vas i o daljnjem djelovanju našega novoga društva. (Biti ćemo vam zahvalni, ta i onako zaboraviše naši prijatelji u tih stranah na naš list. (Op. ured.)

Iz Zrenjsja pišu nam 24. pr. mj.: K tolikim dokazom talijanske „bruturo“ u Istri izvollite uvristiti i slijedeći dokaz iz našeg mjesta:

Naš g. župe-upravitelj javio je dne 2. t. mj. u crkvi, da će dne 3. i 4. t. mj. biti odsutan, jer da mora po poslu u Trst. Rečeno učinjeno.

Dne 3. pr. mj. sgrne se pozivčenom krunječad i sarenjad u 11 sati po noći pred župnim stanom, gdje su najprije divljački vikali i urlikali, pocali i grdili g. župe-upravitelja i njegovu služkinju, koja bijaše sama u kući, te konačno počeo udarati i lupati po kućnih vratih, grožeći se, da će van baciti služkinju i sve šta je župnikova u kući.

Izvanredno srećna služkinja odvazi se van iz kuće, te skoči do mjestnog župana, moleći ga za pomoć i zaštitu proti hjeoimućnim divljakom. Župan se je počeka netulko, jer da se boji, da bi i njega naštkali; ali konačno se dade sklonuti, ustane s postelje, približi se k prozoru, odakle je oprao i opsovao noćne nemirnjake i smutljivce.

Kad se je zatim služkinja od župana vraćala kući, napadahu je iznova sinovi djeđovske kulture i ona imade Bogu i slučajju zahvaliti, što je sretno izmakla talijanskim fakinom.

Ovaj događaj javljen je oblastim, te čekamo da vidimo, hoće li se već jednom na rep stati onim talijanskim propalicam, koji uživaju u nemirih i smutnjah. Te noćne sovurine poznate su oružništvo, koje bi ih moralo naučiti redu i pameći.

Viest o učitelju zlowratne „Lege“, priobćena u 44. broju Vašeg lista ubola ga je tako silno, da nemože naći nigdje mira. Čim je dočuo, da ga je po zaslugi pecnula „Naša Sloga“, rekao je, da je pisac one viesti proti njemu maškalcion. Da, da mali gospodiću, maškalcioni smo vam mi, jer nehtjedosmo i nećemo da plešemo kako vi svirate! Maškalcioni smo jer smo pošteni i čestiti muževi, koji nepušemo u talijansko - krunjelsku tikvu; maškalcioni smo, jer si do sada hvala Bogu neoblatismo prste talijanaškom bruturou.

Kad ste došli za nesreću u naše mjesto, doznali smo od krunjela i talijanaških podrepnica, da smo mi slobodni i neodvisni muževi i da se neđamo za nos voditi ni od gospode optraljske ni bujske. Vi ste se već onda izrazili, da će biti za pol godine najčvršći Hrvat vaš, a kad tamo ne samo, da niste nijednoga predobili za talijansivo, nego izgubili ste i one, koji su vas možda s početka štivali.

Znađemo mi, da vas peče, što ne šaljemo našu dječicu u vašu fabriku, iz koje bi izašli mali talijanci i male talijanke, ali da ste mrvicu pravedan, rekli biste nam: pravo imate, pošteno činite. Nu tražiti pravdošnost kod nas od „Lege i o g“ učitelja nema smisla. Boli vas možda, što naša djeca neidu u vašu školu i što ne znadu onako fakinski proklinjat i psovati sve one, koji ne trube u gospodsku tikvu, nu mi volimo, da nam djeca ništa neznaju, nego da se nauče proklinjat Boga i ljude. Peče ga, što još uvijek postoji naš pjevački zbor, koji pjeva radostno Bogu na čast i narodu na slavu i pjevati će nadalje dok bude među nami bratske sloge i ljubavi za sve što je dobro pošteno i plemenito.

Iz drugih krajeva

Slaveni i slavenska kupališta. U nekoj razpravi, sto ju na ruskom i njemačkom jeziku donosi bečki „Slavenski Viek“ u pogledu praktične uzajamnosti među Slaveni, nalazimo zanimivih podataka o odnosajju Slavena, naprama slavenskim kupalištima i liečilištima. Ovih ima u Ceskoj oko 20, u Moravskoj i Sleškoj oko 10, u hrvatskim krajevima 12, u slovenskim 4, u Bugarskoj 3, u poljskim predjelima 7, a u Rusiji oko 100. A ipak Slaveni kao da izbjegavaju domaćim lie-

čistima i kupalistima. Preko 50.000 Ruša i 20.000 ostalih Slavena posjećuje svake godine razne kupke izvan svoje domovine, a malo kad zablude u koje slaveno-komunista. Rusi gotovo nikad, a od ostalih Slavena jedva jedna desetina. Posljedica toga je ta, da Slaveni svake godine barem 200 milijuna kruna svojevrijedno potroše u inozemstvu. Slaveni liječnici, poduzetnici i obrtnici u kupalistima ili jedva vegetiraju, ili se dolina mjesto odvajaju narodnoj stvari. Još je gore kod slavenskih kupalista, koja se nalaze u rukama inostranih poduzetnika, jer Slaveni ne stvaraju tamo sebi svoja središta, niti podupiru dovoljno slavenske poduzetnike, pa se tudnjac po slavenskoj zemlji bani, a slavenska se rječ jedva čuje. — Ova razmatranja bečkoga lista mogli bi neposemi Hrvatima primjeniti našim odnošajima. Sjetimo se n. pr. samo naše Opalje i Lipika. Svakom zlu gotovo smo mi sami krivi, odnosno naš nemar i nedovoljna dosljednost patriotskog postupka u svakom pogledu; sebe i svoga mislo si još dovoljno svijesni, a pravi otlačenici duh nije nas još u dušu prozeo. Budimo već jednom podpunji ljudi, dizimo, njegujemo i poduprimo svoje. Svoj k svomu! P—č.

Kolik bi bio čovjek, da ga je stavili od svih ljudi na svijetu. Neki računar, koji nije valjda imao drugoga posla, izračunao kolik bi bio jedan čovjek da ga je sastavili od svih 1500 milijuna ljudi, što ih imade na čitavom svijetu. Tomu silnomu čovjeku trebalo bi za sjedalo jednina čela gora a stolna crkva u Milanu premalena bi bila, da mu poslužiti za podnožjak; pučanstvo ciele Dalmacije stajalo bi vrlo lahko u njegovom krilu, što bi on isto tako jako nosio, ka, što jako nosi kakva jaka ljudina malog matića. Njegova glava bi se sakrivala gore među visokim oblaci; Eiffelov toranj dolazio bi mu tekard do pol koljena. Svako bi mu uho dulje bilo nego tri od najviših jela, a na njegovom bi jeziku moglo udobno stati petnaest regimenta vojnika, tri tisuće osoba bi se zavuklo u šupljinu njegovog zuba; da pročeka zube poslje jela, trebalo bi mu veliko hrastovo stablo. Preko prsje bio bi širok 10.000 metara, a imao bi srednje prste duge 100 metara. Ali neprilika bi bila, kako bi imao hodati po zemlji, jer bi svaka njegova stopa prekrivala 30 tisuća četvornih metara. Pošto ga željeznički vlakovi ne bi mogli prenositi, morao bi uvijek plovati plješke, i mogao bi hodom od šetnje prevaliti svaku uru 10 tisuća kilometara. U desetak časa došao bi iz Zagreba u London. Kad bi ga pako bila volja, da učini malo kretnje sa životom, mogao bi od ručka do objeda obići jednom u naokolo ciele svijet. U svoja dva žepa mogao bi staviti ciele talijanska i njemačku ratnu mornaricu; a sve brodove na svijetu nosio bi tako, kao što obični čovjek nosi jedan teret srednje veličine. Pod njegovom posteljom moglo bi stajati 164 milijuna naroda, naime svi stanovnici Afrike; u suvišno je reći, da nitko ne bi mogao živjeti ni u daljini od 20 kilometara od silne buke hropljenja, kad bi spavao taj gorostas.

U jutro kad bi ustao, trebao bi mu jedan umivaonik tako velik, da bi se u njemu mogla vježbati ciele englezka eskadra.

Za svakidanje jelo trebalo bi mu stado volova, koji bi se izredani dva i dva protegli kroz svu Italiju, a da se malo napije, morao bi pred sobom imati čitavo jezero dva milja dugo, jedan široko i dva metra duboko.

Svakdanja mu hrana uz običnu cieniu koštala bi sav godišnji prigod jednog velikog naroda, a za čedan uzdržavanje toga gorostasa više bi koštalo nego li kakav veliki rat.

Ne čistimo svaki zub. Mnogi imadu zao običaj, da čiste ili čačkaju zube svakim ostrim predmetom, koji njim prvi dodje do ruke. To vriedi osobito za žen-

ske i za malu djecu. Prve običaju sivaćom iglom, nožicama ili kudićom badati u zube, dok im iz zubnica krv neproteče. Djeca pako osobito školska rado se služe pri tom pišćim perom nepaze, da li je isto čisto i zdravo. Do čega može dovesti takvo neoprezno čačkavanje zubih, pokazuje nam grđa nesreća, koja je nedavno zadesila kr. javnog bilježnika u Saholici g. dra. Viktora Flata i njegovu suprugu. Njihova 12 godišnja kći Andjela, čistila si u školi zube očišćim perom i pri tom ranila zubnice te je krv protекla. Ono nesretno pero mora da je bilo zahrdano, jer si njim siromasna djevojčica otrovala krv. Uzprkos živomu nastojanju liječnika, nemogše ju spasiti, te je nesretno diele umrlo u najvećih mukah za 36 sati.

Gospodarske:

Spasavanje utopljenika uspije najlakše, ako mu dobacimo na užetu privlačnu drvenu kruglju ili koju drugu laku stvar. Kad se utopljenik za to privratio, tada ga treba privući k obali. Ako je to dobar plivač, neka podje u vodu i pokuša utopljenika od straga uhvatiti, najbolje za glavu, ali tako, da njega utopljenik ne može uhvatiti. Tada neka spasavatelj pliva po mogućnosti na leđjih k obali, ali neka ujedno uvijek pazi, da ga utopljenik ne uhvati. Ako se dogodi, da tko blizu obale u vodu padne, ili da komu pozli kod kupanja, najbolje je, da mu se baci komad odjeće n. pr. kaput, koga se utopljenik prime, našto ga valja povući na obalu. Nije dobro, da se onoga, koga se izvuklo iz vode, postavi na glavu, kako se to kod takovih slučajeva često radi, nego je bolje, ako postavimo tielo potrbuške na kakov pokrivač, jednu ruku nesrećenoga podmetnemo pod glavu, a okružiti jastučić pod dolnji dio prsa i pod želudac, te ga pritisćemo na leđjih. Tada se obrne tielo nešto na stran i nešto preko, pa onda opet naglo na trbuh, te se to ponavlja po prlici petnaest puta u jednom času. Ako nakon nekoliko časa ne usliedi disanje, neka se pokuša na umjetni način proizvesti, kako je tko to gdje naučio, jer se ne da opisati potanko, kako se ima to izvodjati. Naravno, da se mora odmah poslati po liječnika, po pokrivalo i suho odielo. Ako i počinje utopljenik disati, nastavimo još jednom proizvesti umjetno disanje te pospješimo trenjem kolanje krvi. Ako je disanje postalo opet pravilno, tad se mora donesti nesrećeni u krevet, ali ga ipak još dulje vremena promatrajmo veoma pomno, jer se može dogoditi, da izazvano disanje opet prestane. Ako se nalazi u ustih utopljenika mulj ili kamenje, moramo to kašiprstom izvaditi prije, nego se voda iz njega istisne. Isto tako je potrebno, da jezik u pravi položaj postavimo, ako se natrag okrenuo te pokrio grkljan. Da ne budemo kod ovakova postupanja od nesrećenoga ugrizeni, i da bude disanje bolje udešeno otvoreni mišci, mora mu se nešto mehka, kao na primjer pluto (šugar) ili uzao od kakovoga rubca medju prednje zube ulisnuti.

Revizija posujilnica. Dne 10. junija t. g. primila je zastupnička kuća zakonsku osnovu o oblatornoj reviziji posujilnica drugih gospodarskih zadruga. Tu zakonsku osnovu, koja odgovara sadanjim odnošajima i potrebama i koja će vjerojatno ove jeseni biti prihvaćena također od gospodarske kuće, donasa strukovni list „Slavenska zadruga“ br. 7, glasilo „Centralne posujilnice slavenske“ u Krškom.

SKLADIŠTE
dalmatinskih vina
i maslinovog ulja.
Kallamo na zahtjev uzorka svakodnevno dalmatinskih vina i maslinovog ulja. Cijene su jako niskone.
Vino spremamo u sudovima od 50 l. napred. Velike naručke ališe ravno iz Dalmacije.
P.O.L.A.
Slađanjevin
Via Ostilla 31. Ant. Trančić i drug.

Restoracija
ŠEPUKA - PAZIN
sa sobama za prespavanje
preporuča se
p. n. obćinstvu i putnikom za mnogobrojan posjet, obćavaju uvijek najtočniji poslugu uz dobru domaću kuhinju te razna zdrava i kriepka vina. Dobiju se također i desertna vina, likeri i slasticie.

Brijač
Zvonimir Gjurić
preporuča svoju
brijačnicu i
češljaonicu
u Puli
Via Sergia broj 63
Odlazak vlakova iz Pule.
5:20 prije podae osobni za Trst, Divaču, Rijeku, Beč.
9— po podu: osobni za Rovinj, Divaču.
6:15 — krzi za Trst, Divaču, Rijeku, Beč.

Oglas.
Sve najbolje vijetne, moćne, neka zahtjevaju „Nasa Stoga“ pa svih kavanah i gostionah kocka u Puli takie izvan iste.

Schivitz & Comp. u TRSTU.
Via della Zonta 5.
uz cieniu od K 18, a odpremljene poštom franko na dom K 20.
U skladištu iste tvrdke dobivaju se škropilnice svakog drugog sustava, strojevi svake vrste kase i sve tehničke sprave prvih tvornica uz niske cijene.
Dolazak vlakova u Pulu.
8:25 prije podae iz Cerovja.
1— po podae osobni iz Trsta, Hrpelje, Divače, Rovinja, Rijeka, Beč.
9:15 po podae osobni iz Trsta, Hrpelje.
11:20 po podae krzi iz Trsta, Hrpelje, Divače, Rijeka, Beč.

Rodoljubi!
Kupajte samo Cirilo-Methodijske žigice!

Tafta za turiste od L. LUSER-A.
Najbolji i priznati lijek
za kurje oči žuljevitost itd.
Glavno skladište:
Ljekarna E. Schwenk, Beč-Meidling
po svit.
Luser 60
Dobiva se u svim Ljekarnama.

Nenadkriljivo sredstvo proti bolestim želuca i probavila
jest
LJEKOVITA ŽIVOTNA ESENCIJA
iz Ljekarne „K. Gormanja u Bečvaru“
djeluje najuspješnije kod svih bolesti želuca, kao što su: slabost, pomamjkanje teku, nadutost, podrigivanje, žgaravica, mučnina, omaglica, glavobolj, grčevi, zatvor telesa, hemoroidi, kao i kod bolesti jetara i slezena. Neutralizira prekomjernu kiselinu želuca i čini svaki drugi praćak, osobito poslje prekomjernog i pretiškog jela.
Pripravljena iz blago djelujućih biljinskih sokova, djeluje ova esencija kao blago stvarajuće sredstvo, a jer je ugodno nagorko ukusa, imade stoga tu prednost, da je može i onaj uzivali, koji drugih gorkih lijekova uzeti nemože a posve je neškodljiva i kod duže i redovite uporabe.
Cijena boćice 1 Kr. 40 št. poštom najmanje 3 boćice 3 kruna.
Prava samo čista, ako je vraka boćica providjena imenomom i tvrdkom Ljekarne „K. Gormanja“ u Bečvaru, u Hrvatskoj.
Vrstoćna i uspješno djelovanje ove životne esencije dokazuje mnoštvo priznanica, od kojih nekoliko najavornijih ovdje otključam:
Životna esencija g. Gormanja, Ljekarnika u Bečvaru mogu bolikupiti publici što toplije preporučiti, jer sam se osobno uvjerio, a i kod svojih župljana, kojima sam ovu preporučio kod želudacne boli, da je od izvrsnoga uspjeha.
Trojstvo, 5. X. 1900.
Medeotti, župnik.
Velečtovani gospodine!
Molim po došlocen ovoga pisma poslati mi boćicu Vaše životne esencije. Istini za volju moram Vam priznati, da ču taj lijek ne samo radi ugodnog teku, već i radi svoje ljekovitosti svakomu što o toplije preporučiti. Ja sam došele bio primoran razne ljekove upotrebljavati radi neprobavljivosti, ali Vaša i opet moram, već da je ta velika vrčina tih po meni uistinu ljekova pruzrokovala toll. Osim toga držim na zalihu sve medicinske specialitete, od kojih osobito preporučam:
Trputčev sok koji se upotrebljava uspješno proti kašlju, prsoboli i kataru u plućima, promuklosti grla i t. d.
Mazilo proti kostobolji izvrstno sredstvo proti reumatizmu, ulogam, liganju u kostima, sgrtjenju žila, otoku zglobova, boli u krtima i t. d.